

VARIANTEN

MEDLEMSBLAD FÖR VÄLLINGBY FRIMÄRKS-
OCH VYKORTSFÖRENING

Föreningen är ansluten till Sveriges Filatelist-förbund

Nr 1 januari 2021
(181) Årgång 49

Ordförandens spalt...

Så närmar sig julen och hade allt varit som vanligt så skulle vi haft den sedvanliga julfesten den 14 december. Coronapandemin satte stopp för all mötesverksamhet och även julfesten. Styrelsen har jobbat vidare med planering av vårterminens aktiviteter, men för närvarande kommer vi inte att kunna genomföra några fysiska möten. Om situationen förändras kommer vi att meddela detta!

Under hösten skrev jag en liten skrift om vårt fikonspråk, där jag förklarar de viktigaste fackuttrycken som vi använder i skrift eller i tal. Medlemmar som deltagit på våra möten bör vara införstådda med de förkortningar som vi använder oss av i skrift, men nytilkomna medlemmar kan ha svårt att förstå vad vi menar. Nu har styrelsen beslutat att trycka upp skriften och dela ut den som en julkupp till alla medlemmar. De som tycker att den är för elementär kan ju ge den till någon som samlar frimärken och ännu inte är medlem i föreningen.

I det här numret av Varianten berättar jag lite om de frimärken som vi kommer att auktionera ut under våren. Bland annat kommer flera frimärken att auktioneras ut med varianter av vattenmärke krona. Passa på och införliva nya frimärken i era samlingar! En nyhet när det gäller auktionerna är att det blir en auktion varannan vecka med omväxlande svenska och utländska objekt. Ladda gärna ner Varianten från hemsidan! Då kan ni se alla frimärken i färg.

Inom SFF hände en del under hösten som inte var så trevligt. Styrelsen hade tänkt att avskeda vår redaktör, Ulf Nilsson, och dessutom ersätta Filatelisten med Nordisk Filateli som nu Jonas Hällström tar över. Förbundsstyrelsen har inte mandat att lägga ner Filatelisten. Ett sådant beslut måste föregås av en stadgeändring. Tre av styrelsens ledamöter reserverade sig mot beslutet att genomföra en förhandling med journalistförbundet om Ulf Nilsson. En förhandling ägde rum, men resultatet har inte publicerats. Protokollen från förbundsstyrelsens sammanträden finns utlagda på hemsidan, men några protokoll från styrelsen har inte lagts ut sedan augusti. Nyligen fattade förbundsstyrelsen ett nytt beslut vilket lades ut på hemsidan. Där framgår att Ulf Nilsson ska jobba vidare med Filatelisten. Det betyder att tidskriften tills vidare inte är hotad.

För det nya året hoppas jag att förbundsstyrelsen blickar framåt och sätter samarbete inom styrelsen och med personalen på agendan. Vissa andra grupperingar har påstått att SFF har en dålig ekonomi. Så är inte fallet! Jag lämnade en väl fungerande styrelse med gott samarbete och ett resultat av vårt arbete är att vi idag har den starkaste ekonomin under årtionden

Jag önskar alla våra medlemmar ett Gott Nytt År!

Bosse

Vällingby Frimärks- och Vykortsförening.

Möteslokal: Vällingby Folkets Hus, Annexet, Albert Aronssons torg 5

Medlemsavgift: 150 kr. **Plusgiro:** 60 74 35-5

Hemsida: <http://www.duv.se/vff>

Facebook-sida: <http://www.facebook.com/vallingbyFF>

Ordförande: Bo Dahlner, Sörgårdsvägen 20, 163 51 Spånga. Tfn: 073-905 78 01

E-post: bodahlner@gmail.com

Introduktion till frimärkssamlande

Styrelsen har beslutat att alla medlemmar ska få ett exemplar av Bosses skrift ”Introduktion till frimärkssamlande”. Eftersom vi inte hade någon julfest i år kan skriften ses som en julklapp! De som tycker att den är för elementär kan ge den till någon som är intresserad av frimärken. I skriften förklaras de fackuttryck vi använder oss av.

VFF:s program under vårterminen 2021

På grund av Corona-pandemin kan vi inte genomföra några fysiska möten under vårterminen. Vi kommer dock att genomföra auktionerna på distans som vi har gjort under höstterminen. Du kan således bjuda på de objekt som finns i auktionshäftet.

Ifylld budblankett skickas till Reiner Lärka, Söderberga Gårdsväg 27, 162 52 Vällingby. Om flera bud har lämnats på samma objekt informeras dessa medlemmar om situationen. Och de ges då möjlighet att ändra sina bud. De svenska objekten finns beskrivna på VFF:s hemsida: <http://www.duv.se/vff/auktioner.html>. Där kan du se auktionsobjekten och klickar du på ett frimärke i auktionslistan kan du också se en förstoring av objektet. På denna sida finns även formulär som kan användas för att skicka in dina bud. Ett av formulären består av en Word-fil som kan laddas ner. Det andra formuläret består av ett HTML-formulär som skickas till Reiner när det fyllts i. Stoppdatum för auktionerna är kl. 19.00 på nedanstående datum:

Måndag 18 januari	svenska frimärken
Måndag 1 februari	utländska frimärken
Måndag 15 februari	svenska frimärken
Måndag 1 mars	utländska frimärken
Måndag 15 mars	svenska frimärken
Måndag 29 mars	utländska frimärken
Måndag 12 april	svenska frimärken
Måndag 26 april	utländska frimärken
Måndag 10 maj	svenska frimärken

Övriga verksamheter

Vi har nu två olika grupper som intresserade kan delta i. En grupp samlar på schweiziska frimärken och en andra grupp samlar på norska frimärken. Kontakterna sker genom e-post och nyhetsbrev skickas ut till gruppernas medlemmar.

Vi du delta i någon av dessa grupper eller starta en ny grupp kan du kontakta vår ordförande via e-post: bodahlner@gmail.com

Hur samlar vi svenska frimärken?

Det viktigaste av allt är att vi alla samlar efter eget gottfinnande. En del av oss samlar mest postfriska frimärken. Andra samlar endast stämplade frimärken. Finns det fastsättarmärken på ett ostämplat frimärke markeras de med en stjärna. De flesta har ett katalogsamlande (ett ord som jag inte gillar!) och prickar av i en katalog eller i ett eget Excel-register vilka frimärken man har. Då framkommer en s.k. mankolist, det vill säga det går att se vilka frimärken som saknas.

Nyanser och olika typer

Använder man sig av Facit Norden-katalogen så har vi 139 ordinarie frimärken fram till 1920 samt tjänstefrimärken och lösenfrimärken. Går man däremot efter Facit Special Classic så har man betydligt fler frimärken! Där finns frimärkenas olika nyanser redovisade.

Om man vill så kan man samla på enbart Oscarsfrimärken. När man börjar samla frimärken så upptäcker man att det finns många färgnyanser på de frimärkena. På 5 öre Oscar finns det sju olika färgnyanser. I Facit Special Classic 2020 finns en utmärkt artikel om nyanser på 10 och 50 öre Oscar II.

blåakt grön

gulakt grön

Visst är det roligt att få ihop en samling med olika nyanser och det bästa är att man skaffar sig Facit Special Classic 2020. Jag vill här passa på att berätta om 20 öre ringtyp, tandning 14. Frimärket gavs ut 1872-1877 i åtta olika nyanser. År 1875 skulle man trycka ett 20-öresfrimärke av denna typ. Det skulle vara rött, men det blev något fel.

Det blev fick istället en blekorange färg. I Facit har det nummer 22f. Frimärket finns med på vårens auktion!

Färgstyrkan på f-nyansen är mycket svag och anges i handböckerna som (1), vilket är den svagaste färgstyrkan. Frimärket trycktes över med en röd färg.

Nr 22

Nr 22f

blekorange

Nr 23

20 på 20 öre

De övertryckta märkena försålades på postkontoren från och med december 1876. Upplagan var 180 000 exemplar. Märket finns i tre nyanser:
a orangeröd – tegelröd på blekorange (7-5)
b röd på blekorange (7-5)
c mattröd på blekorange

Meningen var att man inte skulle se att det handlade om ett övertryck, men det upptäcktes omkring 1910 att märkesbilderna var något förskjutna. Det övertryckta märket fick av filatelisterna benämningen 20 på 20 öre ringtyp. Men kan man se det? Att det handlar om ett övertryck märker man i marginalerna. Ramen från den tidigare tryckningen syns vid sidan av ramen på övertryckningen, i det här fallet till vänster om ramen och under den nedre raden. På märket ovan av nr 23 ser man svagt gula extra linjer ovanför och under den övre ramen.

Förstoring av 20 på 20 öre ringtyp

OBS! I vårens auktioner finns både det blekoranga frimmärket 22f och det med

dubbeltryck nr 23.

Vattenmärken

Innan papper med vattenmärken började införas förseddes frimärkena med ett blått posthorn på frimärkenas baksida av typ ringtyp och Oscar II boktryck. Dessa frimärken markeras med PH i auktionshäftet. År 1891 gavs de första frimärkena ut med vattenmärken i form av en krona. Det finns många varianter på vattenmärkena. Den vanligaste varianten är krona upp och ned. En annan variant är delar av två kronor.

Frimärken med vattenmärke KPV (Kungliga Postverket) och även vattenmärke våglinjer kom 1911. Vattenmärken på frimärkspapperet användes fram till 1925.

OBS! Vi har många objekt i vårens auktioner med olika varianter på vattenmärken!

Tandning

De första svenska frimärkena perforerades med tandning 14, men 1877 började man perforera frimärkena med tandning 13. När bandfrimärkena började tillverkas 1920 fick vi en ny tandning, en grövre perforering med tandning 9 ¾. Till frimärksautomaterna användes dock en finare perforering med tandning 13

De här frimärkena har suttit i en frimärksautomat och tyvärr misslyckades klippningen. Frimärkena hade tandning 13.

Men inte fanns det frimärksautomater för 110 öre?

Företag kunde köpa frimärksautomater för sina behov och i dessa kunde man mata in frimärken av olika valörer. Det är möjligt att detta frimärke har suttit i en sådan automat. Det är också möjligt att frimärket klippts av med en sax. Tandningen var den grövre tandningen med 9 3/4.

Hembygdsfilateli

Många av oss är hembygdsfilatelister. Vi kan samla på småländska stämplade frimärken eller en viss ort. I vårens auktioner hittar vi frimärken med vackra stämplat från Kalmar, Oskarshamn, Örebro, Upsala, Malmö och många andra orter.

I auktionshäftet för våren 2021 finns det många intressanta frimärken att bjuda på!

Bo Dahlner

Stockholmsstämpel utan årtal

Curt Berglund, filatelist i Sollentunaklubben, undrade vad detta var för stämpel som saknade årtal. I Leif Ledmyrs bok Stockholms Postanstalter och makuleringsstämplat 1636 – 1910 framgår att det är en makuleringsstämpel utan årtal med littera 1. TUR – 6. TUR som användes som brevbärarstämpel 1862 – 1875. Stämpeln är

klassad som normalstämpel 10. I Ledmyrs bok har stämpeln beskrivits som typ 24.

Bo Dahlner

Inbetalningskort för medlemsavgiften

bifogas för de som inte betalar in avgiften genom SFF. Medlemsavgiften är 150 kr.

Äkta BC-CB-par, eller.....?

BC-/CB-par är ett 3 sidigt frimärke i par med ett 4 sidigt frimärke eller tvärt om. Dessa par förekom postalt strax före och i början av andra världskriget. Tidigt var dessa par mer värdefulla än ett par av 2 stycken 4 sidiga frimärken. Mindre nogräknade personer klippte tänderna av ett 4 sidigt frimärke för att skapa ett eget BC- eller CB-par. Vissa hävdar att man ser falskariet på parens tandning medan andra hävdar att det gör man inte alls. Andra hävdar att en stor marginal på det 3 sidiga märket borgar för äkthet till skillnad från små marginaler som visar att märket är klippt. En grupp hävdar att det inte alls är så. En tredje grupp hävdar att man inte kan skilja ett äkta par från ett förfalskat. Under hösten har styrelsen diskuterat den här soppa och kommit fram till att vi efter bästa förmåga skall utreda det hela. Vi kommer därför be en utomstående expert ta tag i frågan och hoppas detta skall ge oss ett svar. Magnus Sjöblom, Christer Wahlbom

Vi gratulerar

I vår har vi en jubilarer att fira!
Hans Söderberg 80 år 2 april
Ett stort GRATTIS till dig!

Styrelsen 2020

Bo Dahlner, ordförande	073-905 78 01
Reiner Lärka, vice ordförande	0762 36 61 16
Christer Rothman, kassör	070-677 9526
Anders Hagren, sekreterare	070-566 81 53
Magnus Sjöblom, ledamot	070-471 85 03
Christer Wahlbom, suppleant	073-224 0631
Ulf Åhlfeldt, suppleant	070-560 32 56
Åke Nilsson, adjungerad	070-246 76 22

bodahlner@gmail.com
reinerl40@gmail.com
christer.rothman@bredband.net
hagren62@gmail.com
magnus_sjoblom@yahoo.se
christerwahlbom@hotmail.com
ulf.ahlfeldt@telia.com
akenilssonfastighet@telia.com